

KENAN EVREN'EDEN HESAP SORULABİLDİ Mİ?

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 13 Mayıs 2015 09:19 -

12 Eylül 1980 Askeri darbesinin baş sorumlularından Kenan Evren de sonunda öldü.

Bu ölüm olayı üzerine yapılan yorumlarda ona olan kinini belirtenlerin yanında Kenan Evren ve arkadaşlarının, 12 Eylül'den önce bir kargaşa içine düşmüş olan memleketi ve halkı büyük bir badireden çıkardığını söyleyenler de var.

12 Eylül darbecilerinden hesap sorma işine nasıl yaklaşılmalıdır?

12 Eylül'den önce

Fatsa'da da çok belirgin olarak görüldüğü gibi 1970'li yılların ikinci yarısında Türkiye'de halkın emperyalizme bağımlılığa ve sömürüye, zulme karşı mücadelesi yükseldi. İşçiler, gençler, memurlar, tam bağımsız ve halkçı bir düzen getirmek için her yerde gitgide ivme kazanan bir şekilde ayağa kalktı. ABD'ye bağımlı sağ iktidarlar, bu gelişmeyi durdurmak için kitle kırımları da içinde olmak üzere çeşitli baskı ve yıldırma hareketlerine başvurdu. Halk güçlerine karşı sivil bastırma örgütleri özendirildi. Böylece kargaşa arttı. Her gün onlarca ölüm yaşandı. Kahramanmaraş olayları üzerine bazı illerde sıkıyönetim ilan edildiyse de bu durum kargaşayı önleyemedi. Bazı iddialara göre bu şiddet olayları bir darbeye gerekçe yapılmak için teşvik edildi ve daha da artırıldı.

Bu kargaşanın bir devrime değil, faşizme yol açacağı görülüyordu. Benim de içinde olduğum sağduyulu çevreler, şiddetin durdurulması için ısrarlı çağrılar yaptıysa da bu başarısız oldu. Şiddet hareketlerinde sağ kadar sol bazı kesimlerin de sorumluluğu vardır.

Genelkurmay Başkanı Kenan Evren ve arkadaşları, doğan siyasi boşluktan yararlanarak iktidara emir komuta içinde el koydular. Bu gelişme bekleniyor hatta yurttaşların büyük bölümü tarafından isteniyordu. 12 Eylül sabahı, kardeş kanını durdurma vadiyle ordunun yönetime el koyması hemen bütün halka geniş bir nefes aldırdı. Kenan Evren ulusun kurtarıcısı gibi algılandı. 12 Eylül darbesinden kaygı duyanlar ise geçmiş şiddet hareketlerinden ötürü kendisinden hesap sorulacağını düşünenlerdi.

KENAN EVREN'EDEN HESAP SORULABİLDİ Mİ?

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 13 Mayıs 2015 09:19 -

Kenan Evren ne yaptı?

Kenan Evren, gerçekten akan kanı durdurdu. Bunun bedeli olarak bütün siyasi faaliyete son verdi ve ölçsüz bir zulüm uygulamaya başladı. O şunu der gibiydi: "Birbirinizi öldürmeye hakkınız yoktur. Sizi ancak ben öldürürüm!" Darbeciler, denizde boğulmakta olan bir kızı kurtarıp, bunun bedeli olarak da onun ırzına geçen kötü niyetli kurtarıcılar gibiydiler. Darbeden öce siyasi basiret göstermekten aciz bütün sol bunun ceremesini fazlasıyla ödedi. Darbeden önce de, darbeden sonra da yöneticilere haddini bildirecek bir örgütlülüğe sahip olmayan halk, bir zulümden kurtulup diğerine düştü. Yani yağmurdan kaçarken doluya tutuldu. 12 Eylül öncesinin tedirginliği halkı o kadar bezdirmiş ve bıktırmıştı ki bunun geri gelmemesi için 1982 Anayasası'na Fatsa halkı da içinde olmak üzere yüzde 92 gibi büyük bir oranda evet oyu verdi ve Kenan Evren'in Cumhurbaşkanlığına razı oldu. Anayasa oylamasında karşı propaganda yapılmasının yasaklanmasının, bu propagandayı yapacak siyasi örgütlerin kapatılması ve gözden düşmüş olmalarında da bunun payı vardır.

Amerika-Sovyet çekişmesi

□□□□□□□□□□ Türkiye'deki sağ-sol kavgası, bazılarının göre ve bir bakıma Amerika-Sovyet çekişmesidir de. Esas gövdesiyle sol, Türkiye'nin NATO'dan çıkmasını istiyor, Amerika'yı esas hedef olarak görüyordu. Bu kesimin o tarihlerde henüz sosyalist olduğunu düşündüğü Sovyetler Birliği çok güçlü görülüyordu. Sovyetler Birliği, Türkiye'de kendine sempati besleyen çevreleri teşvik ediyordu. Buna rağmen solcuların büyük çoğunluğunun Türkiye'de bir Sovyet denetimi istediği, devrimci mücadeleyi bunun için yaptığı söylenemez.

Amerika ise kendi elinin altındaki bir Türkiye'yi kaybetmek istemezdi. Bu nedenle siyasi iktidarın baş edemediği solu ezmesi ve Türkiye'yi Amerika için sorunsuz bir ülke haline getirmesi için generalleri teşvik ettiği düşünülebilir. ABD'nin darbeden memnun olduğu da ortadadır. Amerika'nın darbedeki rolü hakkında çeşitli görüşler varsa da bunun belgeleri henüz ortaya çıkarılamamıştır. Amerikancı iktidarlar tarafından açıklanıp savcının önüne konulmasını beklemek de şimdilik hayaldir.

35 yıldır darbecilerden neden hesap sorulmadı?

12 Eylül 1980'den sonraki tarihlerde hemen herkes bu darbeden rahatsızlığını ve nefretini

KENAN EVREN'EDEN HESAP SORULABİLDİ Mİ?

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 13 Mayıs 2015 09:19 -

ortaya koyduğu, hatta bunlar liberal, milliyetçi, sosyal demokrat, demokratik sol gibi adlarla iktidara geldikleri veya iktidar ortağı oldukları halde, 12 Eylül'ün yapıcılarında hesap sormadılar. Anayasanın bazı maddelerini değiştirmekle, 12 Eylül'ün sıkı rejimini gevşetmekle yetindiler. Bu hesap sorulamayışın birkaç nedeni vardır. Başta gelen nedeni de ordunun siyaset üzerindeki etkisinin devam etmiş olmasıdır. Ordu çevreleri, 12 Eylül darbecileri hakkında açılan davadan rahatsızlıklarını dile getirdiler. Açıklamalarında, 12 Eylül döneminde yapılan zulümleri açıktan savunmasalar bile, 12 Eylül öncesi koşullarını dile getirmeye ağırlık verdiler. Oysa ordu, ulusuyla barışabilmek için öncelikle kendi özeleştirisini yapmalı, darbecileri reddetmeli idi. Bugün de yapması gereken budur.

Hesap sorulamayışının ikinci nedeni, 12 Eylül darbesinin Türkiye liberal sağının önünü açmış olmasıdır. Darbeciler, sağ ve sol ideolojilerle mücadele edebilmek için topluma yeni bir ideoloji sunmak istediler. Bunun eskisi gibi salt bir "Atatürkçülük" olamayacağını düşünerek Atatürkçülüğü iktisadi liberalizme, Amerikan işbirlikçiliğine ve felsefi sağcılığa doğru evrime uğrattılar. Yeni ideolojinin adı "Türk-İslam Sentezi" idi. Bu görüş, muhafazakâr-liberaller tarafından zaten savunuluyordu. Bu bakımdan 12 Eylül'ün ideolojik meyvesini onlar topladılar.

12 Eylül'den nasıl hesap sorulmalı?

Herkesin bildiği bir gerçektir. Darbecilerden, ancak yapacakları darbe başarıya ulaşmamışsa hesap sorulabilir. Üstelik bir ülke yönetilemez hale gelmişse, doğacak otorite boşluğunu mutlaka bir kuvvet doldurur. Kenan Evren'e "Neden darbe yaptınız?" diye sorulduğunda vereceği yanıt açıktı. Kenan Evren'in darbe yapmış olmaktan aldığı ceza gelecekteki darbeleri önlemez. Yönetim zafiyeti doğarsa bunu dolduracak bir kuvvet bulunur.

Kenan Evren'e çıkardıkları kanunlar ve anayasa nedeniyle de hesap sorulamazdı. Daha sonraki Meclisler ve hükümetler için bu kanunları ve anayasayı değiştirme imkânı vardı.

Darbecilere en başta sorulacak hesap 12 Eylül döneminde yapılan işkencelerden ötürü olmalıydı. Çünkü işkencenin kanunu yoktur ve bu bir insanlık suçudur. Evren ve suç ortaklarının bu konuda dayanacakları bir mevzuat ve ikna edecekleri bir kamuoyu yoktu.

Darbecileri yargılamak için Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya'nın hayatlarının son yıllarını beklemek gerekmezdi. Soruşturma derinleştirilmeliydi. Yaptıkları ve kendi kanunlarında

KENAN EVREN'EDEN HESAP SORULABİLDİ Mİ?

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 13 Mayıs 2015 09:19 -

da olmayan bütün kötülüklerin hesabı sorulmalıydı.

Bu vesile ile 12 Eylül öncesi kargaşayı artırmak için olsun, yurtseverleri yıldırım için olsun yapılan bütün tertiplerin açığa çıkması gerekir. Bu, erinde gecinde yapılacaktır. (12. Mayıs 2015)